

Høringssvar Profesjonsmeldingen

Norsk Sykepleierforbund, Landsgruppen av operasjonssykepleiere (NSFLOS)

Takk for muligheten til å bli hørt i forbindelse med Profesjonsmeldingen.

Innledningsvis vil vi si at operasjonssykepleie er en gammel og kjent profesjon med røtter tilbake til siste del av 1800 tallet. I dag finnes det operasjonssykepleiere alle steder det utføres kirurgisk virksomhet. Operasjonssykepleiere er den gruppen innen sykepleiefaget som står lengst i sitt yrke. Etter endt utdanning forblir de fleste i yrket hele sin arbeidskarriere. Det er en stolt profesjon som legger sin ære i å gjøre et godt arbeid.

En utfordring for vår profesjon er for stor grad av styring, der endinger går på bekostning av kvalitet, og etter vår mening pasientsikkerhet. I tråd med tillitsreformen ønsker vi større innflytelse over eget fag, samt å få være med der beslutninger tas. Vi ser og at samarbeidet mellom utdanningsinstitusjonene og helsetjenesten er lagt på et høyt nivå i organisasjonene, noe som gjør at det gode samarbeidet som har vært mellom lærere og fagsykepleiere har blitt vanskeligere.

UTDANNING:

NSFLOS mener det er riktig at master i spesialsykepleie er forskriftsfestet, og at forskriften er tydelig på hva kandidatene skal kunne etter endt utdanning. Dette sikrer kvalitet og at arbeidsgivere kan forvente samme nivå hos alle operasjonssykepleiere. Vi er også fornøyd med at forskriften kan revideres når forhold endres. NSFLOS ønsker at masterutdanningen ikke skal gi rom for avstigning etter 90 studiepoeng. Som alle andre masterutdanninger bør dette være et helhetlig løp. Med stadig mer avansert kirurgi og påfølgende kompleks operasjonssykepleie er det behov for forskning og prosjektkompetanse i praksisfeltet. Avstigningsmuligheten medfører at utdanningen får et fragmentert og heseblesende preg, med uheldige pedagogiske sider.

Erfaring viser at stadig flere av studentene velger å gjennomføre hele masterløpet uten at spesialisthelsetjenesten legger til rette for det. Kandidater med utdanningsstilling får ikke etter fullførte 90 studiepoeng, tilrettelagt tid til å jobbe med masteroppgaven. De må jobbe 80-100% i tillegg til å skrive masteroppgave. Dette fører til at studenten ikke får jobbet godt nok med prosjektet sitt og verdifull kunnskap ikke blir utviklet.

Vi anbefaler at masterutdanningen blir 2 årig for alle, og at utdanningsstillinger utvides til to år.

Rekruttering til fagmiljø i UH sektoren

Rapporten peker på at avgang til alderspensjon og sviktende rekruttering truer fagmiljøenes bærekraft og svekker miljøenes mulighet til å tilby relevant utdanning.

Vi er enig i at rekruttering til utdanningssektoren ikke har fått tilstrekkelig oppmerksomhet.

I sykepleieutdanningene har lave bevilgninger, sammen med høye krav om studentgjennomstrømning og økte opptak, ført til at de vitenskapelig ansatte ikke har tid til å forske eller kvalifisere seg videre.

Lave bevilgninger pr. studieplass reduserer muligheten til å bygge robuste fag og forskningsmiljø. Nyansatte blir skremt av stor arbeidsmengde og lav lønn, og slutter etter kort tid.

Universitet og høyskolesektoren klarer ikke å konkurrere verken med tanke på lønn eller arbeidsmiljø.

NSFLOS mener at alle sykepleieutdanningene bør løftets opp på et høyere nivå i finansieringssystemet. Og at lønnen må tilpasses avlønning i helsetjenestene.

NSFLOS er av den oppfatning at det er et dilemma knyttet til akademisk kompetanses versus klinisk kompetanse i fagmiljøene. Vi ser at utdanningen trenger begge kompetansene, og at dette ofte ikke finnes i en og samme person. Master i operasjonssykepleie er et fulltidsstudie med svært mange læringsutbytter. Ansatte ved utdanningen har ikke mulighet til

både undervise, forske, veilede og administrere studiet. Vi mener at dilemmaet kan løses ved å få flere ansatte og at det lages rom for forskning og utvikling av egen kompetanse. Her bør det og legges inn forskningsmidler, slik at det kan lages prosjekt der ansatte og masterstudenter kan forske sammen på et eget fag.

NSFLOS gjør også oppmerksom på at det finnes lite forskningsmidler knyttet til sykepleiefagene, vi må konkurrere med andre veletablerte fag på de fleste arenaene.

Rekruttering av studenter:

Det utdannes i dag mellom 220 og 240 operasjonssykepleiere med videreutdanning eller master i operasjonssykepleie pr år. Det betyr at utdanningskapasiteten er fordoblet de siste 6 årene. Dette er et resultat at de som tilbyr utdanningen gjør årlige opptak og at det har blitt flere kandidatplasser. Utdanningskapasiteten synes nå å være i takt med helsetjenestens behov. Ved opptelling er det noen ledige plasser ved enkelte utdanningsinstitusjoner, her påpekes det at helsetjenesten ikke tilbyr utdanningsstillinger til kandidatene.

NSFLOS mener at ledige studieplasser kan fylles ved at helseforetakene gir utdanningsstipend til egnede kandidater.

Rethos forskriften gir ingen anbefaling vedrørende krav til opptak på masterutdanning i operasjonssykepleie. Det er etter vår mening viktig at søkere foruten å være autoriserte sykepleiere også har minimum to års relevant praksis. Vi ser sykepleie som et fag med både teoretisk og praktiske kunnskaper. De praktiske kunnskapene må modnes og utvikles før en kan gå videre til spesialisert sykepleie.

NSFLOS ber derfor om at praksiskravet gjeninnføres som opptakskriterium.

NSFLOS viser til at operasjonssykepleie er et eget fag med eget myndighetsområde. For å sikre god fagutøvelse, at riktig kompetanse er på riktig plass ser vi det som viktig at vi får spesialistgodkjenning. Spesialistgodkjenningens formål er å ivareta kvalitet og pasientsikkerhet. Mens det er etablert spesialistgodkjenning for 46 medisinske spesialiteter, for 7 odontologiske disipliner er det kun en sykepleie gruppe som har fått det.

NSFLOS mener et viktig tiltak er å gi Operasjonssykepleiere spesialistgodkjenning, der fullført mastergrad legges til grunn.

Vedtaket om at kandidater må ha C for å komme inn på masterutdanning har skapt uro hos flere sykepleiere som ønsker seg en masterutdanning, og som ikke har god nok karakter. De gjør oppmerksom på at det i dag ikke finnes mulighet til å forbedre karakterene og at de derfor blir utestengt. Dette er noe som må løses, enten ved at kravet fjernes eller ved at det åpnes for at de kan ta valgte eksamener på ny.

Praksisstudier

Spesialisthelsetjenesten samarbeider godt med utdanningene for å tilby relevante praksisplasser. Vi ser at det blir mye veiledning for kontaktsykepleierne og ber om at de tilbys veiledningskompetanse og lønn for det arbeidet de gjør.

Den nye forskriften gir nye krav til praksisstudiene, i og med at forskriften først er gjeldende fra høsten vet vi ikke hvordan dette vil fungere.

Faggruppeleder NSFLOS Petrin Hege Eide

